

הפקולטה לחקלאות מזון וסביבה ע"ש רוברט ה' סמית האוניברסיטה העברית בירושלים, קמפוס רחובות

אדר ב' תשע"ד אפריל 2014

מידעון הפקולטה

פרס ישראל בחקר החקלאות ומדעי הסביבה

פרס ישראל לפרופ' יעקב קטן מהפקולטה לחקלאות ברחובות

שר החינוך **שי פירון** הכריז על **פרופ' יעקב קטן** מהפקולטה לחקלאות, מזון וסביבה של האוניברסיטה העברית ברחובות **כחתן פרס ישראל לחקר החקלאות וחקר מדעי הסביבה לשנת תשע"ד**. ועדת הפרס בראשותו של פרופ' גדעון דגן ציינה כי בחרה בו על הישגיו מדעיים בתחום מחלות קרקע והשלכות על מחלות צמחים. עוד ציינה הוועדה כי פרופ' קטן תרם רבות לקהילה המדעית במחקר הבסיסי והיישומי וכי "**מחקריו והישגיו מיושמים לא רק בארץ אלא גם במדינות העולם ביניהן מדינות ערב**".

פרופ' קטן נולד בשנת 1936 בבגדד ועלה ארצה בנעוריו. הוא למד בבית הספר החקלאי מקווה-ישראל ושירת בחיל הנח"ל. את השכלתו האקדמית הוא רכש באוניברסיטה העברית, בפקולטה לחקלאות ברחובות. בשנת 1969, לאחר חזרתו מהשתלמות באוניברסיטת מישיגן, התמנה למרצה במחלקה למחלות צמחים ומיקרוביולוגיה בפקולטה לחקלאות. הוא כיהן בשתי קדנציות שונות בתור ראש המחלקה וכן עמד בראש החוג להגנת הצמח. כמו כן, כיהן בתור יו"ר וחבר בוועדות וגופים שונים באוניברסיטה העברית ובמוסדות ישראליים, כגון ועדת המנויים העליונה של מינהל המחקר החקלאי.

פרופ' קטן חוקר מחלות צמחים ומתמחה בעיקר בחקר מחלות שורשים הנגרמות על ידי פתוגנים של קרקע ובפיתוח אמצעי הדברה ידידותיים לסביבה. מאז שנות ה-70 מתמקד פרופ' קטן במיוחד בפיתוח שיטת החיטוי הסולרי להדברת פגעי קרקע על ידי שימוש באנרגיית השמש כתחליף לחומרי הדברה המזיקים לסביבה. שיטה זו שפותחה לראשונה בישראל ע"י קבוצת מחקר בראשותו התפשטה בחלוף השנים ליותר מ-70 מדינות. על הישגיו המחקריים זכה בפרסים רבים ובהכרה בינלאומית נרחבת.

פרופ' קטן יקבל את הפרס ביום העצמאות במעמד ראשי המדינה

עוד פרוייקט למען הקהילה מתקיים בפקולטה לחקלאות

הבעיה: השמנה בילדים וכיצד נלחמים בזה

ילד עם עודף משקל ייאלץ להתמודד עם אתגרים רבים, מהצקות ודחייה חברתית ועד מחלות בילדות ובבגרות

תכנית "פרח תזונה" המיושמת בפקולטה לחקלאות של האוניברסיטה העברית, מטפלת בכל תחומי ההתמודדות של הילד, החל מירידה במשקל ושיפור הכושר, דרך טיפול בדימוי העצמי של הילדים וכלה במתן תמיכה למשפחות. בדרך התכנית גם מכשירה דור חדש של תזונאים שחווים את "הצד השני של התפריט"

בעיית ההשמנה הינה כיום תופעה עולמית אשר אינה פוסחת על הילדים. תכנית "פרח תזונה" המלווה ילדים עם עודף משקל תוך שימת דגש על הפן הבריאותי, מניעת מחלות וכינון מחדש של מעמדו החברתי של הילד שחווה דחייה חברתית מיושמת זו השנה השמינית בבית הספר למדעי התזונה בפקולטה לחקלאות, מזון וסביבה ברחובות. התוכנית היא פרי יוזמתם של שלושה סטודנטים מהחוג לתזונה (אמיר **ביין**, **ניר פינק** ו**מיכל פישביין**). את התכנית מרכז בהתנדבות אמיר ביין תלמיד לתואר דוקטור בבית הספר למדעי התזונה בהנחיית **פרופ' בטי שוורץ** ועמית בתכנית **הופמן*** של האוניברסיטה העברית. (*תכנית

הופמן הינה תכנית למנהיגות ואחריות חברתית באוניברסיטה העברית, המיועדת לדוקטורנטים מצטיינים אקדמית וחברתית כאחד. מטרתה של התכנית הינה לחדד תובנות, לחוות התנסויות ולאפשר פיתוח אישי בנושאי מנהיגות ואחריות חברתית. ייחודה של התכנית הוא בדגש שהיא שמה על מנהיגות ואחריות חברתית כנושא מרכזי עבור כל המלגאים בה).

בכל שנה כ- 15 סטודנטים משנה ב' ו- ג' בחוג לתזונה בפקולטה לחקלאות חונכים את הילדים והמשפחות ומקבלים על פעילותם מלגת פר"ח. לתכנית מאותרים ילדים הסובלים מעודף משקל, עם צפי למחלות, ללא התחשבות במצב סוציו אקונומי. לטיפול נלווים פסיכולוגית, דיאטנית מטעם קופ"ח מאוחדת שנתנה חסותה לפעילות ומאמן כושר שהינו סטודנט שלנו בעל הכשרה מתאימה.

במסגרת התוכנית נפגשים החונכים פעמיים בשבוע עם הילדים, אם בביתם ואם בפעילויות המשלבות כושר גופני במדשאות הפקולטה. בנוסף מתקיימים מפגשים של הסטודנטים החונכים עם הורי הילדים יחד עם הדיאטנית למתן הדרכה וליווי ההורים בתהליך השינוי אותו עוברים הילדים. פעילות מקיפה זו מאפשרת יצירת קשר הדוק בין הילדים לסטודנטים החונכים ופותחת דלת לחיבור רגשי וחברי בין החונך לילד ולמשפחתו ומאפשרת התמודדות טובה יותר של הילד והמשפחה כולה עם שינוי אורחות החיים הנדרש תוך שיפור התקשורת בין בני הבית סביב נושא התזונה הכושר והבריאות בבית.

תרומה נוספת בתכנית זו הינה לסטודנטים החונכים עצמם, זוהי בעצם הזדמנות ראשונה ואולי אחרונה עבורם לראות ולחוות את המאמץ הנדרש מאדם בתהליך השינוי התזונתי "מהצד השני של התפריט" – מה קורה רגע אחרי שאדם הסובל מעודף משקל יצא מפתח חדר התזונאי עם תפריט בידו, ההתמודדויות השונות שהוא חווה עם ההנחיות ועם הביצוע.

תגובות כל הצדדים בפרויקט זה חיוביות ומעודדות. ביטחונם העצמי של הילדים משתפר וכך גם היכולת שלהם להתמודד עם ילדים אחרים והסביבה בכלל. הירידה במשקל נותנת אותותיה וההורים אסירי תודה. התכנית מקדמת את הילד הסובל מהשמנה לקראת היותו אדם בוגר ובריא. [כתבה על הפרויקט באתר פר"ח](#)

עיתונות?

הדפסת מזון תלת מימדית

פרופ' הוד ליפסון מקורנל התארח בפקולטה, במכון לביוכימיה מדעי המזון אצל **ד"ר עידו ברסלבסקי** ונתן סמינר בנושא: **הדפסת מזון תלת מימדית**. הדיון עסק בהשפעה של הדפסת מזון על היחסים בין היצרנים לצרכנים ועל המהפכה שהיא צפויה לחולל בעולם המסחר.

בראיון לאינדקס "מזון ומשקה" (רוני נאור חפרי - 10.3.14) אומר פרופ' הוד ליפסון "הדפסה בתלת ממד היא המהפכה התעשייתית החדשה. היא אמנם עדיין בחיתוליה, אך כבר היום ניתן למצוא מדפסות תלת ממד בבתי פרטיים, בבתי עסק, בתי חולים, במעבדות ובמכוני מחקר".

לדבריו: "מה שנשמע תחילה כסיפור משעשע, צפוי להפוך בשנים הקרובות לחלק משגרת החיים, ולשנות את העולם לחלוטין. הטכנולוגיה המדוברת צפויה לקרוא תיגר על הקשר שבין יצרנים לבין צרכנים ולקבוע חוקים חדשים בזירות המסחר ובעולם הצריכה.

כיצד עובדות מדפסות תלת ממד? מה הן מסוגלות לעשות ומה הם הסיכויים והסיכונים הטמונים בשימוש בהן? כיצד יראה העולם שבו כל אדם לייצר, בלחיצת כפתור, כל דבר העולה בדעתו, אפילו את המזון שיאכל?

בנושאים אלה עוסק פרופ' ליפסון, ששרת כקצין בחיל הים. כיום הוא פרופסור באוניברסיטת קורנל, הוא חוקר ומרצה בנושאים הקשורים בהדפסה בתלת ממד, בחומרים דיגיטליים ורובוטים חכמים. הוא חיבר ספר בשם "תלת ממד – המהפכה התעשייתית החדשה".

ברכות

לפרופ' שרוני שפיר

מנהל המרכז למחקר בדבורים ע"ש טריואקס, מהמחלקה לאנטומולוגיה, לקבלת פרס הרקטור ל"חוקר מצטיין". שרוני נשא את ההרצאה המרכזית בטקס קבלת הפרס.

לפרופ' ברוך רובין

מהמכון למדעי הצמח וגנטיקה בחקלאות לקבלת אות החקלאי המצטיין מטעם מועצת הצמחים.

לד"ר עליזה שטרק

לקבלת אות הוקרה לנשים מצטיינות ברחובות. הסרט שהופק לכבודה משקף את הסיוע והעזרה לקהילה שמעניקה הפקולטה לחקלאות למשפחות בקרית משה בתחום תזונה נכונה. ד"ר שטרק מנהלת הפרויקט.

פרופ' סם שגיא

נבחר והוזמן להצטרף כ "Fellow of the Academy" ל- International Academy of Food Science and Technology (IUFoST). במכתב אליו צוין בין השאר:

"You have been elected as Fellow of the Academy because of your outstanding contributions to our field of Science and Technology."

אורחים ואירועים בפקולטה

שר החקלאות יאיר שמיר, עם עוזריו והמדען הראשי של משרד החקלאות ד"ר אבי פרל

ביום המדע התארח אצלנו פרופ' נורית ירמיה, המדענית הראשית של משרד המדע, הרצאות בנושאי תזונה ובריאות של חוקרי המכון לבייכומיה התקיימו במסגרת יום זה, וכן נערך סיור לימודי בנושא השקיית גפן היין ביקבי ברקן.

"פרופסור בנעלי בית" התקיים ברחבי העיר רחובות ב- 6 מוקדים, הרצו חוקרי הפקולטה והאוניברסיטה העברית במגוון נושאים, אירוע שהיה פתוח לכל תושבי הסביבה

הצטרפו לדף פייסבוק של הפקולטה

לחצו אהבתי (Like)
וקבלו את כל העדכונים על הארועים והמחקרים
הכי חמים בפקולטה לפייסבוק שלכם!

צור קשר

צרו עימנו קשר באמצעות לחיצה על 'צור קשר' - בכל בעיה, שאלה, הצעה, בקשת מידע, וגם... מילה טובה.
נשמח לעמוד לרשותכם.

אנא העבירו חומר למידעון הבא לרות תמיר הסברה ויחסי ציבור 08-9489275
או במייל: [צור קשר...](#)

